

Event Hoe onderneem ik groen?

Duurzaam leren ondernemen in de netwerkeconomie

“Duurzaamheid en ondernemerschap zijn kernwaarden die we willen laten landen in het groen onderwijs.” Dat is volgens marketingmanager Marc Hendriks van het Ontwikkelcentrum de motivatie achter het event en de community ‘Hoe onderneem ik groen?’.

Meer dan honderd geïnteresseerden uit onderwijs en bedrijfsleven zijn op 1 oktober naar de Groene Campus in Helmond gekomen om de lezingen en workshops over groen ondernemerschap bij te wonen.

Nieuwe netwerkeconomie

Tijdens de openingspresentatie neemt ‘digitaal strateeg’ Marco Derksen, oprichter van Upstream & Marketingfacts ons mee door honderd jaar organisatiegeschiedenis. Onder het motto ‘Van De eeuw van mijn vader naar de eeuw van mijn dochters’, beschrijft hij hoe de economie de afgelopen honderd jaar is getransformeerd van de kleinschalige dorps-economie uit het boek ‘De eeuw van mijn vader’ van Geert Mak, naar steeds grotere hiërarchische organisaties die grotendeels verantwoordelijk zijn voor de huidige economische crisis.

Onder invloed van internet en sociale media ontwikkelt zich volgens Derksen nu een nieuwe netwerk- of platformeconomie, met plattere en daardoor efficiëntere organisaties. Veel nieuwe bedrijven maken slim gebruik van hun netwerk voor *crowdfunding*, om kosten te besparen en om direct in contact te komen met de consument. Daarnaast is er de opkomst van de ‘connected’ consument, die steeds meer gebruik maakt van zijn of haar netwerk om een product of dienst te vinden. Hoewel de voorbeelden die Derksen noemt vooral uit andere branches komen, bieden ze ook veel inspiratie voor groene ondernemers.

Toekomstscenario's

Bij mijn eerste workshop, door futurist Freija van Duijne, reizen we van het heden naar de toekomst. Zij geeft toe dat de toekomst voorspellen heel moeilijk is. Maar het kan wel degelijk de moeite waard zijn om de toekomst te visualiseren op basis van ontwikkelingen in het heden.

Aan de hand van de ‘3 horizonnenbenadering’ van professor Bill Sharpe heeft zij samen met het Ontwikkelcentrum en andere betrokkenen een aantal technische, maatschappelijk en economische ontwikkelingen in beeld gebracht die belangrijk zijn voor de Agri & Foodsector. Door na te denken over huidige ontwikkelingen en die door te trekken naar de toekomst, kan het groen onderwijs leerlingen beter voorbereiden op de toekomst.

Tijdens de lunch met een live saxofonist op de achtergrond, vraag ik Wim Drost, directeur van het Ontwikkelcentrum, wat hij wil bereiken met het evenement. “Een platform creëren om vraag en aanbod op het gebied van onderwijs, bedrijfsleven, duurzaamheid en ondernemerschap bij elkaar te brengen”, antwoordt hij.

Ondernemen moet je doen

Na de lunch schuif ik aan bij de workshop van Jelle Kok van de stichting Jong Ondernemen. Hij maakt direct duidelijk dat er op deze workshop gewerkt moet worden, want ondernemen is een kwestie van doen. Maar eerst geeft hij een korte presentatie over

‘Onze winst bestaat uit de sociale en duurzame meerwaarde die we bieden aan de samenleving’

wat de stichting doet, namelijk het verzorgen van programma's om studenten te helpen hun ondernemersvaardigheden te ontdekken en te ontwikkelen. In het programma Student Company leren mbo-, hbo- en universitaire studenten in vijf tot tien maanden zo realistisch mogelijk wat ondernemen inhoudt. In groepjes van vier tot acht studenten zetten zij een echt bedrijf op, met echt geld en echte klanten. Jong Ondernemen zorgt daarbij voor de begeleiding. Hoewel er maar weinig tijd is, weten alle groepjes een goede *sales pitch* voor te bereiden met ideeën voor ondernemend onderwijs.

Naast vertegenwoordigers uit het onderwijs, waren ook veel groene ondernemers aanwezig

Reflecteren

Ondernemen is doen, maar ook vooral doen waar je goed in bent en waar je energie van krijgt. Dat is de strekking van mijn laatste workshop, door Mathieu Tacken van Citaverde College en Body Bosgra van het Ontwikkelcentrum. Het Ontwikkelcentrum heeft daarom lesstof ontwikkeld waarin – naast alle benodigde kennis over ondernemerschap – veel ruimte is voor (zelf)reflectie. Om leerlingen te ondersteunen bij hun zoektocht naar wat voor soort ondernemer zij zijn.

Toegang boven bezit

De laatste spreker van de dag is Marieke Hart, oprichter van Thuisafgehaald.nl. Zij vertelt hoe ze op een dag bij haar buurvrouw aanbelde, om te vragen of ze haar heerlijk ruikende eten eens mocht proeven. Dat leverde het idee op een online platform te bouwen waarop iedereen in Nederland maaltijden kan delen met buurtgenoten. De website brengt mensen die niet willen of kunnen koken, in contact met mensen die hun kookkunsten graag – tegen een kleine vergoeding – willen delen met de buurt.

Hart omschrijft Thuisafgehaald.nl als een sociale onderneming. Daarmee bedoelt ze dat het maatschappelijke doel voorop staat, maar dat er wel een bedrijfsmatige aanpak wordt gevolgd. Dat betekent dat er voldoende inkomsten moeten zijn om de kosten van techniek en personeel te dekken, maar

het gaat niet om financieel gewin. “Onze winst bestaat uit de sociale en duurzame meerwaarde die we bieden aan de samenleving”, zegt Hart. Zij ziet Thuisafgehaald.nl als onderdeel van de sterk groeiende deeleconomie waarin delen de plaats inneemt van hebben en waarin beleving belangrijker is dan bezit. Daarbij geeft zij veel inspirerende voorbeelden, zoals Snappcar waarop mensen hun eigen auto voor een klein bedrag verhuren, Airbnb waar mensen (een deel van) hun eigen woning verhuren, maar ook Floop2 waar bedrijven materialen, diensten en personeel delen. Volgens Hart maakt de deeleconomie de samenleving socialer en duurzamer, omdat het mensen met elkaar verbindt en zorgt voor minder verspilling.

Community

Het event ‘Hoe onderneem ik groen?’ was voor het Ontwikkelcentrum geen eenmalige oefening, maar juist bedoeld als inspirerende aftrap voor de nieuwe community op www.hoeonderneemikgroen.nl. Samen met onderwijs en bedrijfsleven wil het Ontwikkelcentrum werken aan actuele kennis met duurzaamheid en ondernemerschap als kern. Op de website vind je onder andere inspirerende verhalen en lesmateriaal over duurzaam ondernemen. En natuurlijk staat er hoe je zelf deel kan nemen en bijdragen aan de community. ■

Kijk voor links bij dit artikel op www.groenonderwijs.nl > vakblad editie 9.